

การพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

The Development of Creating Cooperation Guidelines of Group work in The Office of Secondary Education Area Office 26

ชลธิชา การถาง¹, มะลิวัลย์ น้อยบัวทิพย์²

Chonthicha Karnthang¹, Maliwan Noibuatip²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานมี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ศึกษาพิเศษ และบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 51 คน ขั้นตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงาน พบว่า เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ การระบุนักมีส่วนได้ส่วนเสีย การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วม และการสร้างพันธสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน

2. การพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 พบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ควรส่งเสริมให้ บุคลากรทุกกลุ่มงานมี 1) การระบุนักมีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วม 3) การสร้างพันธสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน 4) การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม 5) การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ 6) การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม และ 7) การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ

คำสำคัญ: การพัฒนาแนวทาง, ความร่วมมือของกลุ่มงาน

¹ นักศึกษาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² จดหมายเหตุดูและสารสนเทศมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student Educational Administration, Mahasarakham University

² Archives and Cultural Heritage Information, Mahasarakham University

Abstract

This study is conducted in order to 1) Study current condition, desirable condition of cooperation of group work in the Office of Secondary Education Area Office 26. 2) Develop of creating cooperation guidelines of group work in the Office of Secondary Education Area Office 26. Research is divided into 2 phases. Phase 1: Current situation, desirable condition of cooperation of the work group. Step 1: The population used in this study were 51 administrators, supervisors and personnel. Step 2: The informants were 9 experts from the 9 best practice areas. The instruments used in the study were interview form, questionnaires. Phase 2: Development of creating cooperation guidelines of group work in the Office of Secondary Education Area Office 26. The population and data providers used in Phase 2 The informant group included 12 experts. The instruments used in the study were evaluation forms. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The study found that ; 1. The present situation of the cooperation of the working group in the Office of Secondary Education Area Office 26 was at a medium level. Desirable overall condition was at the highest level. And when prioritizing the need for collaborative grouping, it was found that the sorting of desirable needs from descending to descriptive: Conducting Meeting Procedures Development of cooperative strategic plan, Creating mutual agreement on decision making Identifying Stakeholders Responding to rationality and need for involvement and the creation of the agreement to a common goal.

2. The Development of Creating Cooperation Guidelines of Group work in The Office of Secondary Education Area Office 26. Secondly, it is recommended that the Office of the Secondary Education Service Area All work groups have Included: 1) Stakeholder Identification 2) Rational Responsiveness and Participation Needs 3) Promote Mutual Linkage 4) Identify Shared Vision. 5) the development of a cooperative strategic plan, 6) the setting of the meeting rules, and 7) the creation of mutual agreement on decision making.

Keywords: Development of guidelines, Collaboration of the work group.

บทนำ

ความร่วมมือ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์การสู่ความสำเร็จ เป็นสิ่งที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการสร้างความสัมพันธ์อย่างยั่งยืน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระหว่างบุคคล ครอบครัวและเพื่อนบ้าน การสร้างความร่วมมืออาจมีทั้ง ในระดับหุ้นส่วน

แบบไม่เป็นทางการ ไปจนถึงระดับการวางแผน สร้างความสัมพันธ์เชิงความร่วมมืออย่างจริงจังเป็นแบบแผน กล่าวได้ว่า ความร่วมมือเป็นการเปิดโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้าน ความเป็นชุมชน เพิ่มความตระหนักในการยอมรับประโยชน์ใน การขยายขอบเขตการใช้ทรัพยากรร่วมกันด้วยการลดทอนความซ้ำซ้อน

(กนกอร สมปราชญ์ และคณะ. 2548: 8)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมาย การปฏิรูปการสอน พ.ศ. 2552 - 2561 ให้คนไทย ได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นใน 3 เรื่องหลักเพื่อดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ คือ คุณภาพ โอกาส และ การมีส่วนร่วม โดยการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นการ มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการสนับสนุน การศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ส่งเสริมให้ สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ได้มีการนำการบริหาร จัดการแบบมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนมาช่วยใน การจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552: 1)

จากการประเมินผลการดำเนินงานตามตัว ชีววัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา 185 เขต ใน 4 มิติ ซึ่งประกอบ ไปด้วย มิติประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ มิติ คุณภาพการให้บริการ มิติประสิทธิภาพของการปฏิบัติ ราชการ มิติการพัฒนาองค์กร พบว่า สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มีการบริหารจัดการในระดับความ สำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ อยู่ในระดับ 3-4 จำนวน 68 เขต ไม่มีสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 5 ขณะเดียวกันมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มี ผลการประเมินอยู่ในระดับ 1 และ 2 จำนวน 117 เขต แสดงให้เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยังไม่สามารถบริหารงานตามภารกิจและหน้าที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีวิธีการ ที่หลากหลายในการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ทั้งบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการที่แตกต่าง

ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ อีกทั้งจากสภาพ ปัจจุบันการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาอยู่ระหว่างการเริ่มต้น พบว่า สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามที่กฎหมาย กำหนดได้อย่างเต็มศักยภาพ อันเนื่องมาจากขาด ความรู้ความเข้าใจในการแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่าง หน่วยงานส่วนกลาง เขตพื้นที่การศึกษาและสถาน ศึกษายังไม่ชัดเจนบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎระเบียบ และแนวปฏิบัติ ประกอบกับ การออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องทำให้การบริหารบุคคล และงบประมาณขาดแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและ ชัดเจน สำนักงานเขตพื้นที่มีปัญหาเรื่องการบรรจุ แต่งตั้ง ทำให้ภาระงานของบุคลากรในสำนักงานเขต พื้นที่มีมากกว่าปกติ (สมเกียรติ รอดผล. 2554: 4)

ดังนั้นจากนโยบายและปัญหาที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องสร้าง ความร่วมมือในการทำงานให้เกิดขึ้นเพื่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงานของสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ประกอบกับ บุคลากรที่ทำงานอยู่สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 มาจากหลายที่มีวัฒนธรรม องค์กรที่หลากหลาย ทำให้เกิดความขัดแย้งในการ ดำเนินงาน เหล่านี้อาจเป็นส่วนที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของ งานมีความแตกต่างกัน จากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงาน ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงานในสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เล็งเห็น ความสำคัญของความร่วมมือของบุคลากรในกลุ่ม งาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพแต่จากที่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรายงานการดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ในเรื่องการสร้างความร่วมมือพบว่ายังไม่มีแนวทาง ที่ชัดเจน จึงมีความจำเป็นต้องมีแนวทางและความ เข้าใจในการให้ความร่วมมือการปฏิบัติงานไปใน ทิศทางเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ พัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงาน ใน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อให้มีแนวทางพัฒนาความร่วมมือของกลุ่ม งาน ที่ชัดเจน เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ไปใช้เป็นข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางการปฏิบัติ งาน ของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ขอบเขตของการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของความร่วมมือของกลุ่มงานใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของความร่วมมือของกลุ่มงานใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

1. ขอบเขตเนื้อหา

1.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับของ แต่ละกลุ่มงาน ซึ่งมี จำนวน 7 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ 2) กลุ่มอำนวยการ 3) กลุ่มนโยบายและแผน 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 5) กลุ่มบริหารงานบุคคล 6) กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และ 7) หน่วยตรวจสอบภายใน

1.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบความร่วมมือ 7 ด้าน ประกอบด้วย

1) การระบุนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วม 3) การสร้างพันธสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน 4) การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม 5) การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ 6) การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม และ 7) การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ระยะที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ และบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 51 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี จำนวน 9 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

สอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความร่วมมือและคู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดและแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ และบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 51 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบ

รายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามทั้งหมดหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นเขตพื้นที่ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

ศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นสำนักงานเขตพื้นที่ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่ที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 9 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการนำแบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการ

วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ดำเนินการร่างแนวทางการพัฒนาการสร้างความร่วมมือในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาแนวทางการสร้างความร่วมมือในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26

2. เสนอร่างแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม/ความเป็นไปได้

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยเก็บแบบประเมินด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบประเมินทั้งหมดหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการสร้างความร่วมมือ

มือของกลุ่มงาน พบว่า เรียงลำดับความต้องการ จำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ การระบุนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วม และการสร้างพันธมิตรสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน

2. แนวทางการพัฒนาการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม สร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีภูมิหลังและมุมมองที่แตกต่างกัน ร่วมวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในว่าเป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อการทำงาน สร้างค่านิยมการทำงานร่วมกันและทำงานเป็นทีม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และบุคลากรมีความเชื่อและยอมรับในวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหน่วยงาน

2. การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ มีระเบียบวาระการประชุมที่ชัดเจน บุคลากรทุกคนมีเวลาเพียงพอต่อการอภิปรายในแต่ละประเด็น กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและบทบาทในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เริ่มต้นและสิ้นสุดการประชุมปฏิบัติให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนด นำความรู้และแนวคิดใหม่ๆ รวมทั้งปัญหาต่างๆ นำเสนอในที่ประชุมเพื่อให้

3. การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ วางแผนยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสำเร็จระยะยาวภายในสองถึงสี่ปี บุคลากรทุกคนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความหวัง สิ่งที่เป็นความวิตกกังวล ส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการชี้แจงเหตุผล รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น กระจายอำนาจ

ในการบริหารจัดการแก่ผู้ปฏิบัติงาน บุคลากรในหน่วยงานมีจิตสาธารณะและแก้ปัญหาาร่วมกันในการปฏิบัติงาน

4. การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ จัดโครงสร้างองค์กร แผนภูมิสายงานการบังคับบัญชาชัดเจนเหมาะสมกับการกิจ กำหนดจุดเน้นในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างจุดมุ่งหมายร่วมกันและคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน สร้างความสัมพันธ์โดยกำหนดให้การร่วมมืออภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคับข้องใจหรือการยกย่องชมเชย แสดงความยินดีกับความสำเร็จหลังสิ้นสุดการทำงาน ส่งเสริมให้มีการแสวงหาความรู้ ศึกษา ดูงานเพื่อการพัฒนาองค์กร กำหนดเอกลักษณ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการอย่างเป็นระบบ สื่อสารข้อมูลอย่างทั่วถึงเพื่อให้ทุกคนได้ศึกษาทบทวนและนำไปสู่ข้อสรุปทั้งองค์กร

5. การระบุนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ร่วมประชุมวางแผนกำหนดความต้องการ นิยาม เป้าหมาย บริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรอย่างเหมาะสม ตามความรู้ความสามารถ มีแนวปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน กำหนดผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของแต่ละคน ประสานงานแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการของผู้มีส่วนได้เสีย ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6. การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วม มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

การแบ่งปันทรัพยากรและแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญเพื่อสนองตอบความต้องการและ

เป้าหมายของชุมชน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมหรือดำเนินการที่เน้นการมีส่วนร่วมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7. การสร้างพันธมิตรยุทธศาสตร์เป้าหมายร่วมกัน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ บุคลากรทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบและนโยบายของหน่วยงาน การระดมทรัพยากร สนับสนุนหรือผู้ดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ ร่วมกันวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ในปัจจุบันขององค์กร แล้วกำหนดความคาดหวังในอนาคต บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของหน่วยงาน การประกันคุณภาพภายในหน่วยงานหรือบริหารงานควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์กร

อภิปรายผล

สภาพปัจจุบันของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม อยู่ในระดับน้อยทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ระหว่างการเริ่มต้น พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเต็มศักยภาพ อันเนื่องมาจากขาดความรู้ความเข้าใจในการแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษายังไม่ชัดเจนบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ และแนวปฏิบัติ ประกอบกับการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องทำให้การบริหารบุคคล และงบประมาณขาดแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและชัดเจนสำนักงานเขตพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องการบริหารจัดตั้งทำให้ภาระงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่มีมากกว่าปกติ (สมเกียรติ รอดผล. 2554: 4) สอดคล้องกับการวิจัยของสมหมาย เทียนสมใจ (2556: 297-312) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผล

ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) องค์การแห่งการเรียนรู้ 4) วัฒนธรรมองค์กร 5) เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) สนับสนุนการมีส่วนร่วม และรูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์

2. สภาพที่พึงประสงค์ของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความต้องการการบริหารงานโดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา การระบุดูมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นเรื่องสำคัญอีกทั้งการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและเสริมสร้างความคล่องตัวในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 10) สอดคล้องกับการวิจัยของ นาฎพิมล คุณเผือก (2555: 83-86) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน แบบมีส่วนร่วมกับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 2) ระดับวัฒนธรรมองค์กร อยู่ระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. แนวทางการพัฒนาการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบไปด้วย

3.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม มีแนวทางพัฒนา คือ มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม มีการสร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีภูมิหลังและมุมมองที่แตกต่างกัน ร่วมวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในว่าเป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อการทำงาน สร้างค่านิยมการทำงานร่วมกันและทำงานเป็นทีม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน บุคลากรมีความเชื่อและยอมรับในวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของหน่วยงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างความร่วมมืออันดับแรกต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันสอดคล้องกับการวิจัยของ ญญฐพร ชินบุตร (2554: 181-186) ได้ทำการศึกษาความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา: โรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ผลที่เกิดจากการสร้างความร่วมมือของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยรวมทั้งกลุ่มภาคีเครือข่าย 4 ฝ่าย ได้เกิดโครงการหลัก 2 โครงการซึ่งเป็นกลยุทธ์ และแนวทางสำหรับการพัฒนางานวิชาการ ใน 4 ขอบข่าย คือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การวัดผลประเมินผล 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา เพื่อให้บรรลุสภาพคาดหวังตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดความสำเร็จ ภายใต้ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์

3.2 การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม มีแนวทางพัฒนา คือ มีระเบียบวาระการประชุมที่ชัดเจน บุคลากรทุกคนมีเวลาเพียงพอต่อการอภิปรายในแต่ละประเด็น มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและบทบาทในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เริ่มต้นและสิ้นสุดการประชุมปฏิบัติให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนด มีการนำความรู้และแนวคิดใหม่ๆ รวมทั้งปัญหาต่างๆ นำเสนอในที่ประชุมเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งมีการกำหนดเป็นขั้นตอนเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติ

ในการประชุม สอดคล้องกับการวิจัยบางประเด็นของ กนกอร สมปราชญ์ และคณะ (2548: 8) ได้นำเสนอในรายละเอียด ลำดับขั้นเพื่อความสำเร็จในการสร้างร่วมมือ ความสำเร็จในการสร้างร่วมมือ ในขั้นการกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม สามารถร่วมกำหนดข้อปฏิบัติบางส่วนในการประชุม ซึ่งอาจเป็นเพียงเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือเรื่องที่จำเป็น ได้แก่ 1) เริ่มประชุมตามวาระที่กำหนดให้ และมีเวลาเพียงพอต่อการอภิปรายในแต่ละประเด็น 2) ผู้ร่วมงานแต่ละคนต้องได้รับการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและบทบาทในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนด 3) เริ่มต้นและสิ้นสุดการประชุมอย่างตรงเวลา และ 4) การใช้ภาวะผู้นำให้เกิดประสิทธิผลเป็นกุญแจสำคัญที่จะดำเนินการในทุกขั้นตอน ซึ่งผู้นำจะต้องใช้ความพยายามอย่างสูงเพื่อแสวงหาข้อตกลงร่วมกันของตัวแทนกลุ่มต่างๆ

3.3 การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ มีแนวทางพัฒนา คือ มีการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสำเร็จระยะยาวภายในสองถึงสี่ปี บุคลากรทุกคนร่วมแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญ ความหวัง สิ่งที่เป็นความวิตกกังวล ส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการชี้แจงเหตุผล รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการแก่ผู้ปฏิบัติงาน บุคลากรในหน่วยงานมีจิตสาธารณะและแก้ปัญหาาร่วมกันในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับพิสิษฐ์ เทพไกรวัล (2554: 25-27) ได้กล่าวถึง การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความสำเร็จระยะยาว ในการประชุมทุกคนต้องมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยต้องใส่ใจต่อสรรพยา การที่ขาดแคลนมุ่งเน้นมุมมองที่หลากหลายเพื่ออธิบายรายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อองค์กร

3.4 การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ มีแนวทางการพัฒนา คือ มีการจัดโครงสร้างองค์กร แผนภูมิสายงานการบังคับบัญชา

ชัดเจนเหมาะสมกับการกิจ มีการกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างจุดมุ่งหมายร่วมกันและคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน มีการสร้างความสัมพันธ์โดยกำหนดให้การร่วมมือปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคับข้องใจหรือการยกย่องชมเชย แสดงความยินดีกับความสำเร็จหลังสิ้นสุดการทำงาน ส่งเสริมให้มีการแสวงหาความรู้ ศึกษา ดูงานเพื่อการพัฒนาองค์กร กำหนดเอกลักษณ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการอย่างเป็นระบบ มีการสื่อสารข้อมูลอย่างทั่วถึงเพื่อให้ทุกคนได้ศึกษาทบทวนและนำไปสู่ข้อสรุป ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยบางประเด็นของ รุ่งอรุณ วัฒนวุฒิ (2553: 51-52) ได้ทำการศึกษา แนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติในการพัฒนาการบริหาร: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอดงอระ แสง จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางในการสร้างความร่วมมือในการบริหารงานบุคคลระหว่างผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติ คือนายกองคการบริหารส่วนตำบลและ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลควรยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน และควรปรับทัศนคติให้มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน ต้องยอมรับกันครึ่งทาง แนวทางนี้น่าจะเป็นการสร้างความร่วมมือได้เป็นอย่างดี

3.5 การระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแนวทางการพัฒนา คือ มีการร่วมประชุมวางแผนกำหนดความต้องการ นิยาม เป้าหมาย มีการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มีการมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรอย่างเหมาะสม ตามความรู้ความสามารถ มีแนวปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน กำหนดผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของแต่ละคน มีการประสานงานแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการของผู้มีส่วน

ได้เสียส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยบางประเด็นของอังคาร ชัยสุวรรณ (2554: 96 - 97) ได้ศึกษาการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสำนักงานศึกษากับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ของกลุ่มเครือข่ายสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ด้านความร่วมมือ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถสร้างความร่วมมือได้เป็นอย่างดี ระหว่างสำนักงานศึกษากับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ดังจะเห็นได้ว่าได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสำนักงานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาในเทศกครุแก่นนำสิ่งแวดล้อมทั้ง 11 โรงเรียน และมีการดำเนินงานร่วมกันในรูปแบบคณะกรรมการเครือข่าย มีการประสานการทำงานและแบ่งบทบาทหน้าที่กันทำเป็นฝ่ายต่างๆ ที่ชัดเจนตามโครงสร้างที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้นเกิดบรรยากาศการทำงานร่วมกันแบบพี่น้องในลักษณะแนวราบ ที่มีความเป็นกัลยาณมิตรทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปด้วยดี ทุกคนมีความสุขในการทำงานร่วมกันทุกคนมีบทบาทหน้าที่และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ตนเองเป็นอย่างดี

3.6 การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วม มีแนวทางการพัฒนา คือ มีการแบ่งปันทรัพยากรและแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญเพื่อสนองตอบความต้องการและเป้าหมายของชุมชน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมหรือดำเนินการที่เน้นการมีส่วนร่วมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยบางประเด็นของสยาม ใจบุญ (2554: 70) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นของโรงเรียนในอำเภอลำปาง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของโรงเรียนในอำเภอลำปาง จังหวัดนครพนม ตาม

ขอขยายหน้าที่ของสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ด้านที่ 13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ สถานศึกษาและองค์กรอื่นเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา แยกย่อยได้ 4 ด้าน 1) ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 2) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 3) ด้านการให้บริการด้านวิชาการ 4) ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน และสถาบันการศึกษาอื่น

3.7 การสร้างพันธมิตรสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน มีแนวทางการพัฒนา คือ บุคลากรทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบและนโยบายของหน่วยงาน มีการระดมทรัพยากร สนับสนุนหรือผู้ดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ร่วมกันวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ในปัจจุบันขององค์กร แล้วกำหนดความคาดหวังในอนาคต บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของหน่วยงานและมีการประกันคุณภาพภายในหน่วยงานหรือบริหารงานควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยบางประเด็นของอรรถญา นิทะรัมย์ (2553: 91) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือโรงเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนควรมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งอุปสรรคและโอกาส (SWOT) ของโรงเรียน วางระบบดำเนินการแบบ PDCA อย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนและมอบหมายงานให้ชัดเจน ส่งเสริมระบบการทำงานเป็นทีม กระตุ้นส่งเสริมบุคลากรให้รู้และเข้าใจระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในทุกส่วนของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความสำคัญและความต้องการจำเป็นเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ การระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วมและการสร้างพันธมิตรสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้สิ่งที่จะเป็นข้อเสนอแนะคือ

1.1 ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญแก่บุคลากรให้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการทำงานและส่งเสริมการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาควรพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และส่งเสริมการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน

1.3 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความร่วมมือในบริบทที่กว้างขึ้น

1.4 ควรมีการจัดทำคู่มือประกอบเพื่อเป็นแนวทางการสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสร้างความร่วมมือในกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ครอบคลุมมากขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือของกลุ่มงานของเขตพื้นที่การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชญ์. (2548). *ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา*. รายงานการวิจัยที่ได้
รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพร ชินบุตร. (2554). *ความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา: โรงเรียนบ้าน
โนนสมบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ ปรัช. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย. (2555). *การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับ
ภาคอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นาฏพิมล คุณเผือก. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับวัฒนธรรมองค์การ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ฟิลิฐ เทพไกรวัล. (2554). *การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ ปรัช. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภาดา ทาสีเงิน. (2558). *แนวทางการสร้างความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของผู้นำชุมชน
ในจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- รุ่งอรุณ ฌุณทวุฒิ. (2553). *แนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและปฏิบัติในการพัฒนาการ
บริหารงาน: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม.
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วุฒิสักดิ์ โภชนกุล. (2552). *ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ*. (ออนไลน์) [ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2560]; ได้
จาก: <http://www.pochanukul.com>.
- สมเกียรติ รอดผล. (2554). *พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ที่มีประสิทธิภาพ*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สมหมาย เทียนสมใจ. (2556). *รูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ปรัช. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สยาม ใจบุญ. (2554). *การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการประสานความร่วมมือ
ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นของโรงเรียนในอำเภอบลาปาก จังหวัด
นครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *หลักสูตรการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทองกมล.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). *รายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบกลไกการส่งเสริมการกระ
จ่ายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- อรัญญา นิเทศัมย์. (2553). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อังคาร ชัยสุวรรณ. (2554). *การพัฒนาความร่วมมือระหว่างสำนักการศึกษา กับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาของกลุ่มเครือข่ายสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครขอนแก่น*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Plymouth State University. (2004). *Area of Concern/Targets of Growth Indicators*. Retrieved January 9 from http://www.plymouth.edu/educate/growth_indicators.